

M E M O

Aan : de (voorrunde) gemeenteraad van 19 januari 2010
Van : het college van burgemeester en wethouders
Datum : 30 december 2009
Onderwerp : beantwoording van gestelde vragen over Vaart in de Zaan (Zaanbrug)

Inleiding

In de voorronde raad van 15 december 2009 kwam aan de orde het raadsvoorstel plus bijlagen over het aangaan van een overeenkomst "Vaart in de Zaan" Zaanbrug. Met dit dossier zijn de drie belangrijkste partijen te weten de provincie Noord-Holland, de gemeente Zaanstad en de gemeente Wormerland bijna 15 jaar doende.

Doelstelling van de overeenkomst is het vastleggen van de afspraken rond het realiseren van en de kostenverdeling voor de uitvoering van de vernieuwing van de Zaanbrug.

Na instemming door uw raad (stap 1 in de procedure) wordt 2010 benut voor het opstellen van het programma van eisen voor de vernieuwing van de Zaanbrug. Dit wordt uitgewerkt door de provincie in overleg met beide gemeenten. Hetzelfde geldt voor het uitwerken van de exacte locatie van de nieuwe brug.

Over het programma van eisen en het bepalen van de gewenste locatie van de brug worden nadere afspraken gemaakt in de samenwerkingsovereenkomst als genoemd in artikel 4.3 van de op 15 december jl. aan uw raad voorgelegde overeenkomst.

In de overeenkomst is onder meer bepaald dat

- eventuele meerkosten tot 10% worden gedekt door de provincie
- als de meerkosten de 10% overschrijden partijen met elkaar in overleg treden met als mogelijk resultaat dat als partijen het niet eens worden het project wordt gestopt
- in de raming rekening is gehouden met sloopkosten van de oude brug en omgevingswerken
- de kosten voor een tijdelijke oeververbinding en verkeersmaatregelen tijdens de bouw geheel voor rekening van de provincie komen.

Wat ons college betreft kon het vorenstaande aan de voorronde en raad van 15 december 2009 worden voorgelegd.

Bespreking voorronde raad 15 december 2009

De oppositiepartijen CDA en VLW reageerden kritisch op wat ter discussie en besluitvorming was aangeboden. De ter beschikking staande 90 minuten behandeltime bleek ontoereikend en na een eerste ronde en beantwoording van vragen door/namens het college werd afgesproken het geheel te vervolgen in de eerstvolgende voorronde. De nog openstaande vragen zouden tijdig van een antwoord worden voorzien waarna direct gestart gaat worden met de tweede instantie. Onderstaand volgen de antwoorden.

Bespreking voorronde raad 19 januari 2010

Vragen en antwoorden

Het **CDA** heeft in de eerste ronde weliswaar vijf pagina's tekst voorgelezen maar het aantal vragen beperkt zich tot de twee onderstaande:

Vraag 1. De geformuleerde opdracht aan het Project Management Bureau (PMB) van de gemeente Amsterdam leidt tot de volgende **vragen**:

- a. Welke impasse te voorkomen? Met wie? Waarom?
- b. Waarom moet een overeenkomst aan de ene kant recht doen aan de belangen van en opvattingen van de provincie Noord-Holland en de gemeente Zaanstad terwijl aan de andere kant de Raad van Wormerland slechts zijn steun hoeft te geven? Vanwaar dat verschil?

Vraag 2. Over de verdeling van de kosten is toch de (globale) afspraak gemaakt de provincie NH 50%, de gemeente Zaanstad 25% en de gemeente Wormerland 25%?

Antwoorden:

Ad 1 a. Het gaat om een project dat slechts tot een goed einde kan worden gebracht door samenwerking met en afstemming tussen provincie, gemeente Zaanstad en gemeente Wormerland. De eerste twee genoemde partijen zijn het in principe eens over de voorgenomen gefaseerde aanpak en als Wormerland niet instemt is sprake van een impasse.

Ad 1 b. Hoewel het in de aangehaalde opdrachtformulering niet letterlijk staat, is het invoeren van het PMB door ons college gebeurd in het belang van de gemeente Wormerland. Het is te vergelijken met de letter van de wet en de geest van de wet. Achteraf kan worden gesteld dat het duidelijker was geweest de opdracht op dit punt anders te formuleren. Bij het doornemen van de notitie wordt het duidelijk dat de inzet zich vooral heeft gericht op de belangen van Wormerland. De notitie geeft ook helderheid over de vraag hoe het zit met de financiële risico's voor onze gemeente.

Ad 2.

Voor de kostenverdeling geldt de (globale) verdeling als omschreven door de vragensteller. Op basis van de nieuwe begroting zijnde € 23.000.000,- inclusief VAT en BTW prijspeil 2009 is de verdeling als volgt

Wormerland	25 % is € 5.250.000,- excl BTW en € 6.250.000,- incl (terug te vorderen BTW)
Zaanstad	25% is € 5.250.000, excl BTW en € 6.250.000,- incl (terug te vorderen BTW)
Provincie NH	50 % is
	€10.500.000,- incl (niet terug te vorderen BTW)
Totaal	€ 23.000.000,-

De gemeenten betalen dus ieder 25 % van de kosten waarbij zij financieel geen enkel risico lopen. Eventuele extra kosten voor de gemeente zijn alleen de kosten voor planschade.

De Provincie moet eventueel bij de aanbesteding 10 % meer betalen en daarnaast moet zij ook eventuele kosten voor het meerwerk betalen.

Tot zover de beantwoording van de vragen van het CDA.

De bijdrage van **VLW** bevatte richting ons college termen als domheid, onvolwassen gedrag, amateuristische vertoning met enorme consequenties. VLW vindt dat Wormerland geen enkel economisch belang heeft bij en daarom geen cent aan de verbouwing van de Zaanbrug moet willen betalen. Het in dit stadium zeggen, dat de dekking later door de volgende raad gevonden moet worden, werd betiteld als makkelijk en gewoon bij anderen neerleggen.

GL, PvdA en VVD stelden vragen over

- de te hanteren doorvaartbreedte en welke eisen aan de brug worden gesteld qua architectuur ;
- veiligheidsaspect en cultuurhistorische context van de brug;
- voor wiens rekening de planschade en nadeelcompensatie komt;
- hoe de BTW compensatie voor het realiseren van de brug in elkaar zit en
- welke verdeelsleutel tussen partijen gehanteerd wordt.

Zij wensen dat het vervolgoverleg tussen partijen op een eerlijke en open manier gebeurt.

Het antwoord op

vraag a (die wij wat uitgebreider hebben geformuleerd) treft u aan onder antwoord op vraag 3;

vraag b onder 7;

vraag c onder 4;

vraag d en e onder 2

Vraag 3. In artikel 5.2 staat dat de kostenramingen zoals genoemd in het vorige lid gebaseerd zijn op een brug met een doorvaartbreedte van 20 meter en brug met een hoogwaardige architectonische uitstraling. De doorvaartbreedte is inmiddels teruggebracht naar 16,5 meter en er is nu sprake van een sobere en doelmatige brug.

Het terugbrengen van de doorvaartbreedte van 20 meter naar 16,5 meter en in plaats van een hoogwaardige brug met architectonische uitstraling een sobere en doelmatige brug bouwen (wie heeft/hebben dat overigens besloten?) leidt toch tot lagere kosten? Het is dan toch niet reëel om de beide gemeenten de helft te laten betalen van het hogere bedrag?

Antwoord:

In 2002 was de raming € 21.000.000,- inclusief VAT + BTW.

Begin 2009 was de raming € 23.000.000,- inclusief VAT + BTW.

Beide ramingen gebaseerd op een brug met een doorvaartbreedte van 20 meter en met een hoogwaardige architectonische uitstraling (referentiemodel).

In september 2009 is op basis van ervaringen met de Beatrix- en Julianabrug de planstudie geactualiseerd. Daaruit bleek dat de Zaanbrug conform referentiemodel nooit voor € 23.000.000,- gebouwd kon worden. De Beatrix- en Julianabrug lieten een kostenoverschrijding zien van

€ 2.000.000,- en € 4.500.000,-

De sluisbreedte van oorspronkelijk 17 meter werd op basis van de actualisatie teruggebracht tot 14 meter. Dit betekende dat de doorvaartbreedte van de Zaanbrug kon worden teruggebracht tot 16,5 meter. Aangezien een verhoging van de bijdrage aan de brug niet de voorkeur had van partijen werd door partijen de voorkeur gegeven aan een functionele brug die op basis van de gezamenlijke eisen ontworpen kan worden.

Vraag 4. In artikel 6.1 staat dat de gemeenten gezamenlijk ieder voor 50% het risico dragen voor eventuele planschadevergoedingen en nadeelcompensatie.

De nadere uitleg van de programmamanager van de provincie aan Winfred Haase maakte duidelijk dat de kosten van eventueel toegekende planschade en nadeelcompensatie ten laste komen van de gemeente waar de schade zich voordoet.

Hier is sprake van twee verschillende teksten. De tekst van de overeenkomst is bij alle partijen bekend en is van hoger orde dan een nadere uitleg aan één van de partijen. Als de nadere uitleg van de programmamanager juist is dan moet de tekst van artikel 6.1 toch daar op worden aangepast?

Antwoord:

De tekst zoals opgenomen in de overeenkomst van 14 oktober 2009 is de enig juiste.

Wormerland heeft weliswaar verzocht de overeenkomst op dit punt aan te passen zodat iedere gemeente de eigen planschade betaalt. Deze aanpassing was voor Zaanstad alleen acceptabel als de brug op de huidige locatie zou komen.

Als de brug op een nieuwe locatie komt wil Zaanstad de planschade delen omdat zij anders naar verwachting alle planschade heeft. Reden artikel 6.1. ongewijzigd in stand te houden.

5. Wij focussen ons op de overeenkomst van 14 oktober 2009. Tijdens de voorronde raad werd sprake dat er één of meer latere overeenkomsten zijn en daarmee werd elke verdere discussie zinloos.

Vraag 5 Kunt u hier helderheid in verschaffen?

Antwoord:

Tijdens de onderhandelingen over de kosten en voorwaarden rond de uitvoering van de brug zijn er diverse overeenkomsten gemaakt. De overeenkomst van 14 oktober is het eindresultaat van alle onderhandelingen.

6. In artikel 11.1 staat onder meer dat de gemeenten deze overeenkomst voor 1 december 2009 ter goedkeuring aan de gemeenteraden voorleggen en dat zodra goedkeuring is verleend de gemeenten dat schriftelijk bevestigen aan alle andere partijen. Tot nu toe hebben wij van Zaanstad geen schriftelijke bevestiging ontvangen.

Vraag: Is u bekend of de raad van Zaanstad de overeenkomst van 14 oktober 2009 heeft goedgekeurd?

Antwoord:

Zaanstad en de Provincie zijn akkoord met de bestuursovereenkomst Zaanbrug.

7. Vraag: is de locatiekeuze voor de raad van Wormerland te omschrijven, zoals het CDA betoogt, tot een keuze voor de huidige locatie of voor een hoger budget

Antwoord:

De locatiekeuze wordt bepaald op aspecten als verkeersafwikkeling, veiligheid, milieu, nautische mogelijkheden, planschade en kosten. De kosten van de brug vormen slechts één van de afwegingscriteria.

8. Nagekomen e-mail vraag van het CDA. luidt of met verwijzing naar artikel 14, lid 2 van de overeenkomst het advies van PMB onderdeel is van de overeenkomst omdat dit in het raadsvoorstel als bijlage wordt aangeduid.?

Antwoord:

Nee.

Artikel 14, lid 2 van de overeenkomst stelt dat de bijlagen bij deze overeenkomst een integraal onderdeel vormen van de overeenkomst. Ingeval van strijdigheid tussen het bepaalde in een bijlage en deze overeenkomst prevaleert deze overeenkomst. Gedoeld wordt op bijlage 1 bij de overeenkomst als genoemd in artikel 2.1.4 te weten "Planstudie de Zaan, Onderzoek naar kosten en effecten van verbetering van de vaarweg; Actualisering 2009:

In het raadsvoorstel wordt slechts verwezen naar het advies van PMB dat als bijlage bij het raadsvoorstel is gevoegd.